

Передмова

Для мене справжня честь написати передмову до надзвичайної книжки Володимира Мули, яка занурює нас у захопливі перипетії створення документального фільму «Юкі» — унікальної картини про український слід у Національній гокейній лізі. Як людина, якій випала честь бути свідком сили оповідання в різних його проявах, я можу засвідчити глибокий вплив, що може мати добре створений документальний фільм, підкоряючи не тільки голови, але й серця глядачів у всьому світі.

Я мав приємність побачитися з Володимиром Мулою під час пам'ятної зустрічі в січні 2020 року в Сент-Луїсі. Відтоді я був захоплений його пристрастю, креативністю та непохитною відданістю в бажанні показати світові значний внесок українських гравців у формування та становлення Національної гокейної ліги. Було очевидно, що Володимир глибоко розуміє гру й широко цінує багату культурну спадщину, яка в різні роки допомагала українцям досягати успіху, нагадуючи нам про значення нашої ідентичності та вплив, який вона може справляти на світову арену.

Фільм «Юкі» дає інтимне та глибоке розуміння захопливо-го шляху українських гравців, які не просто мріяли грati в НГЛ. Вони марили тим, щоб підкорити найвищу вершину успіху та здійняти над головою Кубок Стенлі. Здатність Володимира вловити суть історії кожного гравця в поєднанні з його вмілою майстерністю в перетворенні цих розповідей на візуальний шедевр є дивовижною. У своєму документальному фільмі Мула з особливим трепетом розповідає, як люди різного віку, з різним

стилем гри та різних епох ламали бар'єри й кидали виклик сподіванням, досягаючи видатних результатів і назавжди вписуючи свої імена на кільця Чаші. Я вдячний Володимирові за його непохитну відданість, незліченні години наполегливої праці та невпинне прагнення досконалості у створенні цієї документальної стрічки. Його бажання до збереження та прославлення української спадщини в НГЛ не тільки заслуговує похвали, але й є свідченням глибокого впливу, який можуть справити люди, коли йдуть за своїми покликанням і талантом.

У книжці Володимир не боїться впускати нас у власне життя та свідомо переносить за лаштунки важкого й тернистого шляху створення документального фільму. Завдяки ретельним дослідженням, проникливим інтерв'ю та непохитній відданості Володимир відроджує історії видатних спортсменів, розкриваючи їхні тріумфи, випробування та чималу спадщину, яку вони залишили у своєму улюбленому виді спорту. Авторський стиль дає читачам змогу відчути потужну емоційну силу оповідання, оскільки Володимир безпосередньо занурює їх у кінематографічну пригоду, сповнену духу гри й незламного людського духу.

Я впевнений, що ця книжка стане безцінним джерелом інформації для кінематографістів-початківців, любителів спорту та всіх, хто цінує трансформаційну силу оповідання. Щиро сподіваюся, що видатна подорож Володимира надихне інших реалізовувати власні мрії, цінувати свою спадщину й використовувати засвоєні навички та вміння, щоб залишити позитивний та яскравий слід на цій землі.

Я вдячний і передаю щирі вітання Володимирові Мулі за його непохитну відданість цьому проекту. Висвітлюючи постаті українських гравців, що написали не одну історію перемог в НГЛ, він не лише збагатив культуру нашої улюбленої гри, але й подбав про те, щоб пам'ять про цих чудових людей плекали та прославляли майбутні покоління.

*Насолоджуйтесь книгою,
Вейн Грецкі*

Пролог

Життя цікаве, проте до біса несправедливе. Уперше я зрозумів це ще в початкових класах загальноосвітньої школи, куди щоранку доводилося тягнути свого зеленоподібного замшевого наплічника з неабиякою «насолодою». Я зростав із доволі яскравою фізіономією в невеличкому покутському містечку під назвою Городенка на Івано-Франківщині. Місто магдебурзького права! Дотепер не можу второпати, чому на кожному кроці цей безсумнівно історичний факт подавали так, наче в осередку досі зберігаються мощі короля Яна-Казимира. Жити від того легше не ставало, карасі на Спиртовому ставку, названого на честь однайменного заводу, інтенсивніше поглинати хробаків не спішили, а місцева команда неймовірно високого районного статусу «Пробій» результативніше демонструвати свій народний потенціял просто не могла. Отже, життя в десятитисячному містечку, де майже всі одне одного знали й неабияк поважали, було однотипним. Інакше кажучи, зовсім не відрізнялося від життя сусідських однолітків, які в різний час і в різних соціальних колах сповідували доволі типовий розпорядок дня: о сьомій ранку — підйом, за годину ти вже сидиш на студеному дерев'яному стільці за зимною партою, а через кілька уроків біжиш до бабусі Жені на запашний борщ із обов'язковою другою стравою у вигляді картоплі з тушкованою капустою. Далі обов'язкове й безапеляційне виконання домашнього завдання, повернення в рідні очерети, де хатні клопоти вважалися типовим західноукраїнським явищем у поміч батькам, та, звісно ж, примусовий вечірній відбій до десятої

вечора. А вранці все розпочиналося спочатку — звичноЙ не зовсім весело, що давало змогу продовжити цей яскравий життєвий цикл під назвою «Школярство».

Пригадую, як одного травневого дня після третього уроку двері нашого класу по-дивному захлопнулися — і мої горе-однокласники не придумали нічого ліпшого, як хвацько та з усієї вишуканої дурі вибити злощасний замок. У хід пішли ноги та кінські сили. З п'ятиметрового розбігу хлоп'ята товкли смачно пофарбовані білосніжні дерев'яні дверцята. Щосили й раз у раз. Ale ті все ніяк не піддавалися. Скажу відверто: я теж не піддавався на провокацію використати свої «навички й уміння» та позмагатися в протистоянні «чиї трицепси ліпші».

На десяту спробу цієї високоінтелектуальної атракції мое тендітне тіло перемістилося ближче до епіцентру подій, щоб, так би мовити, насолодитися процесом наживо. Саме цієї хвилини сивочолий слюсар із почуттям гордо виконаної роботи таки висмикнув алюмінієву ручку із зовнішньої сторони замка. Двері, звісно ж, миттєво відчинилися. За його спиною із грізними фізіономіями стояли класна керівниця та директор школи. Не довго думаючи, хто кому Рабинович, вони з надутими мармизами експресивно влетіли до класу, оцінили горе-бунтівників та із законно набутими повноваженнями миттєво сповістили: завтра батьки всіх розбишак при повнім параді повинні з'явитися в школі ремонтувати допотопні радянські двері й лагодити понівечений замок. Серед місцевих шібайголів волею випадку опинився і я...

Удруге мої долоні стали вогкими, а душа — спорожнілою зовсім нещодавно. 2016 рік приніс велике творче визнання та нестерпний внутрішній біль. У лютому я успішно закінчив фільмування другої документальної стрічки, у травні — відпрацював на черговому Евробаченні. На червень було заплановано місячне відрядження до Франції на Євро-2016. Серпень передбачав роботу на Олімпійських іграх у Ріо-де-Жанейрі. Водночас мій Батько — чуйний, неймовірно добрий 56-річний чоловік, який надзвичайно любив свого амбітного сина, — був хворий

на рак. Я не міг повірити в те, що життя може відліковуватися не десятками років, а кількома місяцями. Донині перед очима наша фактично остання травнева розмова. Татусь схопив мене за руку та, піймавши ритм моого серця, просто просив вибачення. Перепрошував за те, що щось зробив не так. І відправив до Франції. Зі слізами на очах. Це не була наша остання зустріч. Через місяць я повернувся до його куценького ліжечка й іще раз подивився у його світлі оченята. З кожним днем моєї відсутності хвороба робила свою підлу справу. Тіло майже відмовлялося виконувати найпримітивніші рухи, а організм — працювати й давати надію на життя. Однак усмішка, усмішка не сходила з його виснаженого худорлявого обличчя. Це був мій татусь. Усе такий самий чуйний та люблячий, але майже нерухомий. Він таки знайшов у собі сили й дочекався свого сина додому. А через два тижні відійшов у засвіти...

Утретє життя скрутило мої груди 24 лютого 2022 року. Я їхав у спорожнілому потязі № 92Л зі Львова до Києва й не міг утворити, чому в цій старій бляшанці я один на весь вагон. О п'ятій годині ранку все прояснилося. Провідник обережно зайшов у мое купе й тихо прошепотів: «Не спите?». Тієї миті будь-які мої слова у відповідь були зайліми. Я вже добрих хвилин сорок тримав телефон у руках і не міг збегнути, як таке взагалі можливо. росія розпочала цинічну, криваву, абсолютно безглазду повномасштабну війну проти моєї рідної країни. Мільйони людей водномить опинилися без даху над головою. Що буде завтра — ніхто не знав. Я, як і багато моїх близьких, почав жити сьогоднішнім днем. І змінився. Дуже сильно змінився. Для мене тепер не існує цієї держави, а краще сказати — терористичного утворення, яке споконвіків приносило стільки болю та страждань нашему етносу. Прояв моєї принципової позиції ви неодноразово зустрінете на сторінках цієї книжки.

У той же час, ці випадки далеко не єдині епізоди моого косинусоїдального життя, що безсумнівно вплинули на поведінку, позиціонування та допомогли задуматися над своїм існуванням. Чи став я ще вразливішим? Так! Чи став обережнішим?

Абсолютно! Чи й далі мрію? Безсумнівно! Тож ця книжка — композитна конструкція моого складного, проте надзвичайно цікавого й динамічного буття. В основі рукопису — неймовірно захопливі, місцями несподівані, яскраві та складні водночас перипетії створення документального фільму «Юкі». Стрічки, на яку я витратив три роки свого життя. Фільму, який допоміг відкрити нову сторінку української історії. Та картини, яка, урешті-решт, дала змогу зустріти унікальних людей, що навчили життю, пустили у свій макросвіт і допомогли створити най масштабніший документальний проект в українському кінематографі.